

Informacja ze spotkania
Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ławników Polskich oraz przedstawicieli ławników
z Pełnomocnikiem Ministra Sprawiedliwości d/s otwartego wymiaru sprawiedliwości
mec. Jarosławem Gwizdakiem

W dniu 27 listopada 2024 r. w Ministerstwie Sprawiedliwości w Warszawie odbyło się spotkanie Zarządu Stowarzyszenia Ławników Polskich oraz przedstawicieli środowiska ławniczego z powołanym w dniu 19 października 2024 r. na stanowisko Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw otwartego wymiaru sprawiedliwości Panem mec. Jarosławem Gwizdakiem.

W spotkaniu udział wzięli:

1) na zaproszenie Pełnomocnika Ministra: Pani **prof. dr hab. Katarzyna Girdwoyń** z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego;

2) z ramienia Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ławników Polskich:

- Pani **Martyna Skibniewska** - Przewodnicząca SLP;
- Pan **Marian Radola** - Zastępca Przewodniczącej, Przewodniczący Oddziału SLP Wrocław;
- Pan **Radosław Szewczyk** - Zastępca Przewodniczącej, Przewodniczący Oddziału SLP Elbląg i Pierwszy Zastępca Przewodniczącej Rady Ławniczej SO w Elblągu;
- Pan **Wiesław Pańczyk** - Przewodniczący Oddziału SLP Sosnowiec, Zastępca Przewodniczącego Rady Ławniczej SO w Sosnowcu;
- Pan **Robert Poławski** - Członek Zarządu SLP;

3) przedstawiciele środowiska ławników w Polsce:

- Pani **Katarzyna Leszczyńska** - Przewodnicząca Rady Ławniczej SR w Gdyni;
- Pani **Mirosława Staryszak** - ławnik SR Warszawa - Praga Południe;
- Pani **Sylwia Kwiecień** - Przewodnicząca Rady Ławniczej SR w Zawierciu;
- Pani **Małgorzata Milanowska** - wieloletni ławnik SR i SO w Elblągu;
- Pan **Krzysztof Bartochowski** - wieloletni Przewodniczący Rady Ławniczej SO w Gdańsku.

Przewodnicząca SLP **Martyna Skibniewska** i Wiceprzewodniczący **Marian Radola** poruszyli następujące - istotne dla środowiska ławników w Polsce - tematy (postulaty):

- organizacja ogólnopolskiej konferencji z udziałem Prezesów sądów i przedstawicieli Rad Ławniczych;
- wpisanie na stałe do kalendarza 14 czerwca jako „Dnia Ławnika Polskiego”;
- zniesienie górnej granicy wieku dla kandydatów na ławników oraz uzależnienie możliwości dalszego kandydowania od uzyskania zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych;

- zapewnienie pomieszczeń dla Rad Ławniczych z podstawowym wyposażeniem biurowym (laptop, drukarka, materiały biurowe), zapewnienie Radom Ławniczym adresów e-mailowych oraz zakładek na stronach internetowych;
- zapewnienie pomieszczeń socjalnych dla ławników, umożliwienie ławnikom dostępu do systemu LEX czy do szkoleń;
- podwyżka rekompensat dla ławników tak, aby rekompensata nie tylko pokrywała realne straty związane z utraconym przez ławników wynagrodzeniem za pracę, ale również te wynikające np. z inflacji;
- ustanowienie „Medalu dla Zasłużonego Ławnika” dla szczególnego uhonorowania ławników pełniących tę funkcję przez dłuższy okres czasu;
- stworzenie „Karty praw i obowiązków ławnika”.

Obecni na spotkaniu członkowie Zarządu Stowarzyszenia Ławników Polskich oraz ławnicy reprezentujący Sądy z różnych części kraju zwracali uwagę między innymi na następujące kwestie:

- problem związany z funkcjonowaniem w pobliżu Sądów stref płatnego parkowania i koniecznością ponoszenia przez ławników dojeżdżających do Sądu samochodem opłat za parkowanie w czasie, gdy wykonują oni czynności orzecznicze;
- poszerzenie katalogu spraw rozpoznawanych w składach z udziałem ławników – rozważenie możliwości powrotu do katalogu spraw sprzed 2006 r., tak jak np. w wydziałach ubezpieczeń społecznych – sprawy o renty, czy w wydziałach rodzinnych – sprawy o przysposobienie, itp.
- problematyka związana z przydziałem ławników do orzekania w konkretnych sprawach, czyli tzw. losowaniem ławników do spraw – co zrobić, aby ten przydział był bardziej równomierny, sprawiedliwy;
- rozważenie możliwości wprowadzenia dodatkowej gratyfikacji dla ławników, którzy po wielu latach służby dla wymiaru sprawiedliwości, kończą pełnienie funkcji ławnika;
- zagadnienie kompetencji Rad Ławniczych i Prezesów sądów, a także propozycja stworzenia jednolitego „Regulaminu pracy Rad Ławniczych” do stosowania we wszystkich sądach powszechnych;
- ostateczne uregulowanie kwestii związanych ze strojami urzędowymi ławników (togami).

Obecna na spotkaniu Pani **prof. dr hab. Katarzyna Girdwoyń** z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego opowiedziała o funkcjonowaniu tzw. „niezawodowych sędziów pokoju” w sądach Anglii i Walii. Jednocześnie wskazała, że podobne problemy, z jakimi spotykają się ławnicy w Polsce, mają też ławnicy w Niemczech, czy w krajach skandynawskich.

Pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości do spraw otwartego wymiaru sprawiedliwości **mec. Jarosław Gwizdak** w swojej wypowiedzi odniósł się między innymi do następujących zagadnień:

- nabór szkół oraz ławników do poprowadzenia zajęć lekcyjnych w szkołach w ramach programu „Ławnik w szkole”, mającego na celu poszerzenie wiedzy społeczeństwa, w tym przypadku młodych ludzi na temat funkcji „Ławnika sądowego”;
- utworzenie Rady d/s Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości, potocznie określanej mianem „Drużyna Ławników”, która będzie pełnić funkcję organu pomocniczego (ciała doradczego) dla Ministra Sprawiedliwości w sprawach istotnych, które dotyczą ławników w polskich sądach powszechnych;
- umożliwienie ławnikom dostępu do szkoleń online na platformie szkoleniowej przy współpracy z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury;
- utworzenie zespołu redakcyjnego (w skład, którego wejdą również osoby wskazane przez SLP), którego zadaniem będzie napisanie „Podręcznika dla ławników” – Pan Pełnomocnik chciałby, aby podręcznik powstał do końca lutego 2025 r. i mógł zostać zaprezentowany na konferencji dla Prezesów Sądów i przedstawicieli Rad Ławniczych.

Przewodnicząca SLP **Martyna Skibniewska** i Wiceprzewodniczący **Marian Radola** przekazali Panu Jarosławowi Gwizdakowi - Pełnomocnikowi Ministra Sprawiedliwości do spraw otwartego wymiaru sprawiedliwości - zagadnienia do „Porozumienia o współpracy między SLP a Ministerstwem Sprawiedliwości”.

Jak zapowiedział Pan Pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości **mec. Jarosław Gwizdak**, jest to pierwsze i niewątpliwie nie ostatnie spotkanie ze Stowarzyszeniem Ławników Polskich, gdyż bardzo chciałby, aby takie spotkania odbywały się cyklicznie - minimum raz na kwartał, a może i częściej, co dwa miesiące.

O przebiegu kolejnych spotkań i rezultatach podejmowanych działań będziemy Państwa informować na bieżąco.

Jeżeli mają Państwo pytania związane z tematyką poruszaną w trakcie spotkania, być może jakieś sugestie, zapytania do Pana Pełnomocnika, to prosimy o przesyłanie na adres e-mail Stowarzyszenia Ławników Polskich: stow.lawnikow.polskich@gmail.com

Notatkę sporządził:

Radosław Szewczyk
Przewodniczący Oddziału SLP Elbląg

Zatwierdził:

Martyna Skibniewska
Przewodnicząca ZG SLP